

Lov og Evangelium

Nr. 3

MARS 2007

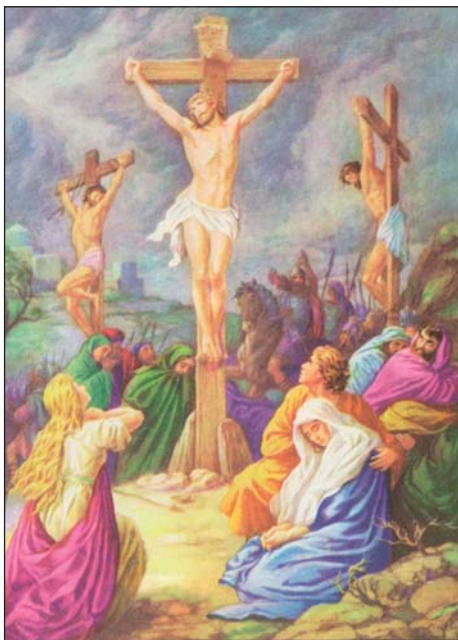
43. årgang

Det er fullbrakt

Av Marius Giverholt

Via Dolorosa – smertens vei

Jesus ble ført bort sammen med to røvere for å korsfestes utenfor byen. Selv bærer han det tunge korset. Langt, langt tilbake i den gamle pakt

K. N. Taylor

gikk det et annet offerlam opp til de samme Moria-fjellene. Isak, Herrens forbilde, kommer til det samme stedet, bærende på veden som skal brukes på hans eget alter. Slik bærer Frelseren selv forbannelsens tre som han selv skal nables på. *Han bar sitt kors*. Og likevel, det var jo ditt, for det var din forbannelse som falt på ham. Ser du hvordan han går den tunge gang, og sukker under byrden. Han er såret og blødende! Veien fra domshuset til Golgata, er nå en gate i Jerusalem som kalles *Via Dolorosa*, smertens vei. Et sant og treffende navn! Akk, mang en vei for mennesket var tung og bitter her nede, men ingen gikk på langt nær så tunge skritt som Frelseren her under korset. *Se, der Guds Lam som bærer verdens synd!*

Golgata – utenfor muren

Ut av Jerusalems port, fulgt av den hånende, rasende folkemengden og de gråtende kvinner, går toget. Ditt kors trykker ham til jorden. Og de tvang en fremmed, Simon fra Kyrene, til å bære det etter ham. →

Bladet Lov og Evangelium

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon og blir sendt gratis til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse. Bladet kommer med 10 nr. i året. Gaver til bladet kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet:
Red.nemnda ved form. Ingar Gangås

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger, Vidjeveien 35, 4310 Hommersåk. Tlf. 51 62 26 53
E-post: magne.ekanger@bluezone.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-rosenienske forkynnelse, og ønsker å forkynne Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute på misjonsmarken. NLL har ytremisjonsarbeid i Moldova.

Formann: Dag Rune Lid, Furufølten 30
5600 Norheimsund. Tlf. 56 55 26 72
E-post: drlid@online.no

Sekretær: Ingar Gangås
Furustua, 7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 50. Mobil 901 51 234
E-post: ingang@c2i.net

Kasserer: Torunn Ånestad, Kydland
4360 Varhaug. Tlf. 51 43 04 06
E-post: tskydland@yahoo.no
Bankgiro: 3204 10 10222
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL. Skolen har både halvårig og ettårig kurs, og det er også adgang til å følge undervisningen i kortere perioder.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt fremme den arv vi har fra lekmannsbevegelsen og våre lutherske lærefedre.

Adr.: 3160 Stokke
Tlf. 33 36 17 70. Fax 33 36 17 71
Bankgiro: 3000 16 68516
E-post: bibelskolen@nll.no
Rektor: Per Bergene Holm
3282 Kvelde. Tlf. 33 11 26 96

INTERNETT: www.nll.no

Går *du* med korset i Jesu fotspor? Og bærer du det villig etter ham? Alt for ofte knurrer vi og klager under byrden, vil ikke lide med ham som led så usigelig mye for oss, selv om vår trengsel bare er kortvarig og lett. Måtte jeg dog med mer glede følge i min Jesu fotspor! Da ville han snart ta korset av og gi meg den herlige krone.

Toget stanser ved *Golgata*, en haug utenfor byen, ganske nær muren. Likesom syndofferets dyr måtte oppbrennes utenfor leiren, fordi det var en vederstyggelighet. «Derfor led også Jesus utenfor porten, for å hellige folket ved sitt eget blod. La oss da gå ut til ham utenfor leiren og bære hans vanære!» (Heb 13:12-13).

Naglet til korset – for oss

Korset legges på jorden. Soldatene griper Jesus og kaster ham ned på korset etter at han så vidt hadde smakt på den bedøvende drikk som ble rakt ham. Drikke den kunne han ikke, for han skulle jo smake alle dødens lidelser for oss, tømme kalken til den siste dråpe. Nei, for ham var det ingen lindring, men nettopp i hans lidelse og død har vi funnet den trøstedrikk som skal bortta dødens bitterhet for oss. Når du strider i den siste stund, og dødens rep omspinner deg, da skal tanken på hans kors og blod være husvælsen og vederkvælsen, som skal bringe deg til å glemme dødens nød og la deg gå salig, triumferende gjennom «floden».

Så lyder da hammerslagene over *Golgata*, og de sterke nagler slås

gjennom hender og føtter, korset reises og festes i jorden.

Gjennomborede hender – utrakt til frelse

Nå er menneskesønnen opphøyd på korsets tre, «for at hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men ha evig liv» (Joh 3:16b). Han er den samme Frelser som det kobberslangen i ørkenen var et forbilde på. Midt i den onde og mørke syndens verden står korset oppreist. Rundt omkring det, nært og fjernt, til de ytterste ender, lever kun syndere, bitt av slangen, med dødens gift i sitt hjerte. Men Frelseren er opphøyet for å dra alle til seg. Hans gjennomborede hender strekker seg ut fra korset for å favne hele verden, og hver den som ser Sønnen og tror på ham, har evig liv.

Under korset – redning for fortapte syndere

Er du kommet under korset med din syndebyrde? Bare der er frelse. Det gis ikke noe annet navn enn det dyrebare Jesu navn, med redning for en synder. Til Golgata må du. Bare der ved forbannelsens tre tør en fortapt

synder møte den hellige Gud. For der fra korset renner av hans naglegap og sår det blod som renser deg fra all synd. «Men han ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger. Straffen lå på ham, for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom» (Jes 53:5).

Det velsignede kors – min tilflukt

Nå er korset det rette livets tre! Her bor min sjel så salig, her er jeg trygg for lovens forbannelse og fiendens anklage, her skjuler og dekker meg den nåde som er så stor at den når de øverste skyer. Her er min tilflukt, min klippe, min borg! Her er mitt hjerte stille, her hviler jeg i beskuelsen av hans kjærlighet, her nyter jeg den fred, som verden ikke kjenner. Her vil jeg leve, her vil jeg dø. Ja, til min siste stund vil jeg intet annet vite til min frelse enn Jesus Kristus og ham korsfestet. O, Jesus, bevar meg dog trygg under ditt velsignede kors. Da skal jeg seire over synd og død og favne deg til sist i din salighet.

*Fra «Den stille uke»,
Sambåndets forlag, Bergen, 1938
Forsiktig språklig bearbeidet ved IG*

Innholdsfortegnelse – Lov og Evangelium, mars 2007

Det er fullbrakt. Av Marius Giverholt	side 1
Plassbyttet ved Jordan. Av Per Bergene Holm	side 4
Legg av løggen! Av Sigbjørn Agnalt	side 7
«Her ser jeg et tålmodig lam». Av Jan Endre Aasmundtveit	side 9
Jesus – Livets brød. Av Asbjørn Fossli	side 13
Herren bøydde Jakob. 3. bibeltide ved Ingar Gangås	side 16
Sorgen och glädjen. Av Carl Olof Rosenius	side 20

Plassbyttet ved Jordan

Av Per Bergene Holm

Matteus 3:13-17

Døperen Johannes sto frem i ørkenen og forkynte til omvendelse. Himlenes rike var kommet nær, og folket måtte omvende seg og søke frelse. Denne frelse forkynte Johannes ved å peke på ham som skulle komme.

Dåp til død og dom

Samtidig som Johannes forkynte dette, døyte han alle dem som søkte frelse. De bekjente sine synder, for deretter å la seg døyte i elven Jordan. Vannet er i Bibelen et bilde på død og dom. Å bli døpt er å drukne, dø og bli begravet. Slik vannet ved syndfloden var et dommens vann som druknet menneskene og synden, slik er dåpsvannet i Jordan et vann som drukner menneskene og synden. Det er langt mer enn å bli vasket, langt mer enn å bade. De som lot seg døyte av Johannes gikk under i Jordan med alt sitt.

Oppstandelse til nytt liv

Det underfulle ved Johannes' dåp er at de døyte står opp igjen til et nytt liv, at drukningen og døden ikke er det siste. Slik hadde israelittene også opplevd det ved Rødehavet. Mens Rødehavet for egypterne ble det siste, de lå igjen på havbunnen døde og druknet i vannmassene, gikk israelittene opp av havet som frie og forløste. Det samme hadde israelittene opplevd da de skulle gå over Jordan. Idet arken kom ut i Jor-

dan, rant vannet vekk like fra byen Adam og ble stående som en mur opp ved byen Sartan. Israelittene fikk gå over Jordan og opp på den andre siden. Det samme fikk de jødene erfare som lot seg døyte av Johannes. Vannet som var til dom og død, ble dem til frelse. De sto opp igjen som nye mennesker, mens alt deres eget lå igjen i Jordan.

Hvordan gikk det an, at død og drukning ikke var det siste, at det var utganger fra døden? Det var naturstridig, og et guddommelig under, like stort som underet ved Rødehavet, like stort som da de krysset Jordan. Det var av nåde, stikk imot all menneskelig rett og rettferdighet.

Jesus – den syndfrie

Så en dag kommer Jesus til døperen Johannes og ber om å bli døpt av ham. Jesus trenger ikke til omvendelse. Vannet er ikke til dom for ham. Han kan ikke gå under i det, for han er uten synd. Syndflodens vann kan ikke skade ham. Han er arken som vannet må vike for, eller arken som flyter på vannet.

Det viser Jesus senere i livet sitt ved å gå på vannet. Han går ikke under. Han er uten synd, han kan ikke rammes av døden og dommen. Han er det grønne tre, han bærer frukt. Øksen ligger ikke ved roten av hans tre, han behøver ikke å frykte for dommen, den

skader ikke ham. Johannes' dåp er ikke for Jesus, for den er for syndere som er skyldig til døden.

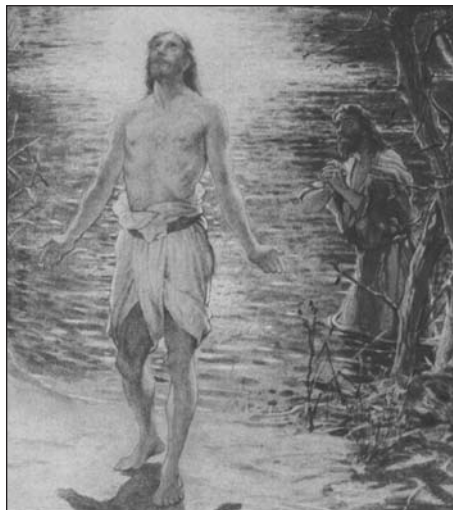
Fullfører all rettferdighet

Det forstår Johannes, og han sier at det er bedre at *han* blir døpt av Jesus. Det ville gi mening. Men Jesus ber likevel om å bli døpt av Johannes, for «slik er det riktig av oss å fullføre all rettferdighet», sier han. Og så lar Johannes det skje. Det naturstridige hender, et motsatt guddommelig under skjer, at Jesus går ned i domsvannet, han går ned i døden, i graven. Han som ikke kan overbevises om synd, han som ikke kan dø og som ikke kan dømmes. Der de andre hadde fått druknet seg selv og alt sitt, der de andre hadde begravet sine synder, der går Jesus ned.

Plassbytte

Han som hadde rett til å leve, som ikke visste av synd, han som ingen dom og død kunne ramme, går frivillig inn under dommen. Og i det åpenbarer Jesus noe stort: Det skjer et plassbytte i Jordanvannet. Når de dødsdømte synderne fikk stå opp igjen til livet, var det imot all menneskelig rett og rettferdighet. At det var utganger fra døden, var et guddommelig under. Men det kunne bare skje fordi han som hadde rett til å leve, byttet plass med dem. Han ga dem sin livsrett og tok deres dødsdom.

Da Jesus sto opp av Jordanelven, bar han dødsdommen. Fra den stund bar han synden på sine skuldrer. Og han bar den ikke bare for dem som lot

W. Hole

Jesu dåp.

seg døpe i Jordan, men han bar den for alle, for hele verden. All den synd og dom som finnes fra Adam og til det siste menneske på jord, bar Jesus på sin egen kropp. Ja, mer enn det. Han tok ditt liv og deg selv, med alt hva du er og har. De som ble døpt i Jordan gikk jo under med alt sitt, med seg selv. De hørte døden og dommen til. Og da de sto opp igjen, var de frikjøpt fra seg selv. De sto opp igjen i kraft av ham som skulle komme, på grunn av Jesus, ved en guddommelig nådehandling.

Hele slektens representant

Jesus tok på seg vårt og bekjente seg til oss på en slik måte, at han fra sin dåp av, av Gud ble regnet for å være deg og meg, ja, alle mennesker fra Adam og til det siste menneske på denne jord. →

Jesus er den siste Adam, sier apostelen Paulus (1Kor 15:45). Slik bærer han hele menneskeslektens synd. Han ble av Gud regnet som hele slektens representant. Gud ser hele slekten samlet i Jesus. Han er det Guds lam som all verdens synd og skyld er bekjent over. Ser du hva det innebærer? Helt siden Jesu dåp regner ikke Gud lenger med deg, for alt hva du heter, ser han hos Jesus.

Og derfor er Jesu dåp for ham det første skritt mot døden.

Død med Jesus

Hvorfor måtte Jesus dø? Han måtte dø fordi Gud hos Jesus fant deg og meg og alt ditt og mitt. Jesus døde din død, han bar din dom. Når de som lot seg døpe i Jordan opplevde at det var utgang fra døden, var det fordi Jesus tok deres plass og ved sin død åpnet en vei til livet. Da Jesus hang på Golgata kors, var det i Guds øyne du som hang der. Det var deg han gjorde opp med. Det var deg han knuste og dømte og forbannet. Og du døde ved Jesu død.

Ser du det? Du er død med Jesus. Det som du kjenner i ditt hjerte av synd og fordery, ditt elendige dødens legeme, døde med Jesus. Det fikk sin dom i ham, det ble lagt i grav med ham. Det skal du regne med, for slik regner Gud i himmelen.

Synden ikke død

Synden er ikke død hos deg, og du merker daglig at den lever og rører seg. Men like fullt var du med Jesus på korset, like sant døde du sammen med

ham, slik at Gud ikke lenger tilregner deg dine overtredelser og synder. Ja, han regner ikke lenger med noe av det som er ditt, for det er dømt og fordømt og lagt i grav med Jesus.

Ser du nå også hva det ligger i døperen Johannes' ord? «Omvend deg, for himlenes rike er kommet nær!» Å omvende seg, er å få vende seg fra seg selv og alt sitt, for å bli fri det. Alt ditt har fått sin død i Jesus. Vil jeg leve i kraft av meg selv og mitt eget, vil jeg regnes i kraft av det, holder jeg fast på det som er dødsens og fordømt. Så er jeg i døden, så er og forblir jeg under dommen. Og hvor mye jeg enn klarer å stase meg opp, er det alt sammen under død og dom. Og det som er dødt, det duger ikke til annet enn å hugges av og kastes på ilden.

Levende i Jesus

Nei, jeg skal få vende meg fra meg selv og til Jesus. Han ga jo seg selv i døden for meg, for at jeg kan få leve *ved ham!* Han er det grønne tre. Jeg får høre ham til, og leve ved ham. Han er arken som vannet må vike for, i kraft av ham kan jeg gå på vannet. Døden og dommen kan ikke skade meg, for der har han vært i mitt sted. Jeg er korsfestet med Kristus, jeg lever ikke lenger selv. Hørte du det? Du som tror på Jesus lever ikke lenger selv, for du er korsfestet med Jesus og oppreist med ham. Nå skal du få regne deg som død med Jesus og levende for Gud *i ham*. Der er utgangen fra døden. Det er fra ham livet utgår. I ham har du ditt liv og ved ham skal du leve. L&E

Legg av løgner!

Av Sigbjørn Agnalt

Det åttende bud lyder slik: **Du skal ikke si falskt vitnesbyrd mot din neste.**

Hva vil det si? Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke lyver om vår neste, ikke sviker, baksnakker eller setter ut ondt rykte om ham, men snakker pent om ham og tar alt i beste mening.

Løgnens far

Falskt vitnesbyrd og løgn hører med til mørkets gjerninger. I Joh 8:44 kaller Jesus djvelen for løgnens far. Det betyr at han er kilden og opphavet til løgner. Han er en løgner, hele hans vesen er løgn. Når han taler løgn, taler han av sitt eget, det vil si det som er i pakt med hans sinn og vesen.

Løgn er kanskje noe av det aller farligste vi mennesker utsettes for. Den fører oss inn i bedraget, inn i forførelsen, bort fra sannheten og virkeligheten. Det gjelder i forholdet til det guddommelige, Gud og hans sannhets åpenbaring, og til det menneskelige, forholdet til vår neste.

Bedraget

Vi møter dette første gang i Bibelen i beretningen om syndefallet (1Mos 3:1-6). Her ser vi hva som skjer med Eva fordi hun hørte på løgnens ord fra slangen. Hun som aldri hadde tenkt tanken på å røre ved frukten på treet til kunnskap om godt og ondt, fordi Gud hadde forbudt det. Hun fikk et nytt syn

på saken fordi løgneren fikk rom i henne. «Kvinnen så nå at treet var godt å ete av, og at det var en lyst for øyet». Hennes syn var fordreid, hennes tanker falske. Det hadde løgneren utrettet i hennes sinn. Hun ble bedratt, det vil si at hun ble lurt og fylt av en falsk illusjon om tingene. Om seg selv, om Guds ord, om sannheten, og hun forsto det ikke selv. Så tok hun av frukten og åt, spiste mot sin Guds vilje og uten tanke for de konsekvenser han hadde sagt dette ville få.

Hun gav også sin mann, som var med henne, og han åt. Hun ble bedratt. Det førte til at hun også ble en bedrager. Med et sinn fylt av løgn møter hun sin mann med frukt fra det forbudte tre. Med hele sitt vesen lyver hun, hun byr frukten frem som noe uskyldig og godt.

Slik virker løgneren på oss og derfor er den så uhyggelig farlig, den forfører oss. Men forførelsens endelige resultat er den åndelige død.

*Ett løgnens ord i Adam for,
det la vår verden øde.*

*Det har voldt det sjelemord,
hvormed alle døde.* (Sb 540)

Løgn dreper

I Apostlenes gjerninger 5:1-11 blir alvoret i dette åpenbart for oss med beretningen om Ananias og Saffira. Det er et dypt alvor som hviler over det som her skjer. Vi er vitne til at to

mennesker bæres døde ut fordi de er blitt enige om å lyve. De hadde solgt en eiendom, og så ville de gjøre som andre gjorde på den tiden – selge og gi til menigheten for at det skulle komme alle til gode. Men da de hadde solgt, syntes de det var for mye å gi alt. Men samtidig ville de ikke være dårligere enn de andre som hadde gitt alt. De hadde rett til å beholde hele summen. Men de valgte å gi en del av summen som om det var alt. Det var altså bevisst løgn som de var enige om å skjule og leve med.

Da Ananias kommer med en del av summen og legger den ned for apostlenes føtter, sier Peter til ham: Hvorfor har satan fylt ditt hjerte, så du skulle lyve for Den Hellige Ånd og stikke unna noe av betalingen for åkeren? (5:3b)

Ananias og Saffira var blitt enige om dette, de hadde løyet for hverandre og overbevist hverandre om at dette ikke var galt. De bedro seg selv og hverandre. Da de kom frem for Peter, ble virkeligheten åpenbart, og den var forferdelig. Da løgnen ble antatt som sannhet, hadde djevelen flyttet inn i hjertet, og Den Hellige Ånd hadde flyttet ut. Resultatet ble den åndelige død, noe Gud synliggjorde for alle ved at de begge falt døde om. Løgn dreper, sier Guds ord.

Legg av løgnen!

«Legg derfor av løgnen og tal sannhet, hver med sin neste! For vi er jo hverandres lemmer» (Ef 4:25). En kristen må legge av løgnen, det vil si

avvise og fornekte den når den kommer frem i sinn og tanke. Det kan være løgn i form av baktalelse, sladder, falske beskyldninger, onde mistanker og mye annet av samme slag. Å legge av alt dette, kan bare skje ved å tale sannhet. Den som blir i Jesu ord, skal kjenne sannheten og sannheten skal frigjøre ham, sier Jesus (Joh 8:31-32). Det er dette kjennskap, og denne frihet, som er forutsetningen. Bare den som er frigjort, kan legge av løgnen og tale sannhet. Jødene som Jesus talte til, mente de var frie, men de var fullstendig inntatt av løgnen. Derfor var hele deres vesen fullt av løgn, og deres ord var usanne.

Slik er det også for oss. Den som er en løgner, taler løgn. Men den som er av sannheten, er ikke kvitt løgnen, men han er fri til å snu den ryggen og tale sannhet. Gjør det hver og en med sin neste! For vi er jo hverandres lemmer. Vi påvirker hverandre. Hva vi sier og gjør, får betydning også for vår neste. Det vitner beretningen om Ananias og Saffira om.

Ved å tale sannhet hjelper vi hverandre til å bli i sannheten. Jo mer vi inntas av sannheten, jo mer vil vi dras til Jesus, han som er sannheten og lyset.

«For hver den som gjør det onde, hater lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gjerninger ikke skal bli refset. Men den som gjør sannheten, kommer til lyset, for at hans gjerninger kan bli åpenbart, for de er gjort i Gud» (Joh 3:20-21).

«Her ser jeg et tålmodig lam»

Av Jan Endre Aasmundtveit

Midt i sin storhetstid som salmedikter, i 1735, ga Hans Adolph Brorson ut salmesamlingen «Nogle Paszions-Psalmer». Her finner vi også salmen som i dag bærer tittelen «Her ser jeg et tålmodig lam». Da Brorson i 1739 ga ut sitt hovedverk «Troens rare Klenodie», ble denne salmen også tatt inn her. Salmen er en oversettelse av Paul Gerhardts salme «Ein Lämmlein geht und trägt die Schuld», som første gang ble publisert i 1647.

«Her seer jeg da et Lam at gaae», heter salmen i Brorsons språkdrakt. Og den hadde 10 vers. I Landstads reviderte Salmebok er de to siste versene skilt ut som en egen salme: «Mitt liv det er i Jesu blod» (nr 318). I Sangboken (nr 662) er det gjengitt 5 vers av Brorsons salme. I likhet med Landstads reviderte Salmebok finner vi i tillegg de to siste versene gjengitt separat (nr 275).

Brorson som salmedikter

På den tiden salmen ble skrevet var Hans Adolph Brorson hjelpeprest i Tønder. Denne tiden var på mange vis en rik og lykkelig tid for Brorson. Visst hadde han også opplevd lyspunkter i sin tid som sogneprest i Randerup. Også der hadde han fått være med å føre mennesker til liv i Gud. Men nå fikk han i tillegg erfare å stå i en rik tjeneste, med en menighet som hadde trang til å høre Guds ord, og der han

W. Hole

fikk oppleve det Åndens samfunn som han så ofte hadde savnet i Randerup. Det var spesielt gjennom sitt møte med Johann Herman Schrader, som da var prost i Tønder, at Brorsons salmediktning hadde begynt å ta form.

I tidsrommet 1732–1739 ga Brorson ut en rekke salmer. Mange var oversatt fra tysk. Brorson fant her et rikt tilfang i den store tyske salmeboken som Schrader nettopp hadde gitt ut. Karakteristisk for Brorsons oversettelse av disse tyske salmene, er at han er meget lojal overfor originalteksten. Samtidig skriver han dem på et fremragende dansk. Han er ikke uten grunn blitt kalt «den danske litteraturs mest elegante oversetter». Ja, så

glimrende er enkelte av hans oversettelser at mange mener de er bedre enn originalen. Vi kan fornemme at Brorson gjør teksten til sin egen. Ja, enkelte steder evner han også å fremheve sannheter som ikke kommer like godt frem i originalteksten. Dette ser vi også i denne salmen.

Guds lam som bærer verdens synd

De skriftsteder som denne salmen i første rekke tar utgangspunkt i, er Joh 1:29, der døperen Johannes vitner om Jesus og sier: «Se der Guds lam, som bærer verdens synd!», og ordene i Jes 53:4-7, der profeten taler om Ham som «ble såret for våre overtredelser, knust for våre misgjerninger». I likhet med det vi ser i flere andre av Brorsons salmer, gir han oss her ikke bare en objektiv beskrivelse. Han trekker oss likesom inn i det hele, og gjør oss personlig delaktige. På samme måte som han for eksempel i salmen «Mitt hjerte alltid vanker», tar oss med helt inn til Jesus i stallen, og gir oss del i dette store Guds under, blir vi her tatt med til Jesu gang til Golgata, og til hans lidelse på korset. Ja, vi får også se noe av det som ligger bak de ytre hendelsene. Vi får et lite glimt inn i Jesu hjerte.

I salmens første vers tar Brorson oss med til Jesu gang til Golgata, der vi blir vitne til hans tunge vandring til det stedet der han skal sone verdens synd. Samtidig får vi se noe av hans villighet og hans lengsel etter å gå igjennom de piner som nå venter ham.

*Her seer jeg da et Lam at gaae,
Og sig til døden skynder,
Et taaligt Lam, som bærer paa
Al verdens sorg og synder;
Til pine-bænken staaer hans hu,
Og siger: see, her staaer jeg nu
For Adams køn at stride;
Man viser alle piner frem,
Hand svarer: gjerne! hvert et lem
Er færdigt til at lide.*

I salmens andre vers blir vi først presentert for hvem dette lammet egentlig er – hvilken frelser vi eier – hvem Jesus i sannhet er. Han er Herren selv, og han er på samme tid den fremste av alle menneskenes barn (Sal 45:3), ja, den som alene har forutsetningen for å skaffe til veie en evig forløsning (1Tim 2:5-6 og 1Pet 1:18-20).

*Det Lam er Herren, stor og stærk,
Med verdens køn forbunden,
Som Gud til vor forløsnings verk
Har eene dygtig funden.*

Guds evige råd

I siste del av andre vers og første del av tredje vers gjør salmen en underlig vending. Mens vi i første vers står fremfor Jesus og er vitne til hans gang til Golgata, blir vi her på sett og vis rykket inn i en annen situasjon, både i tid og rom. Vi blir vitne til en samtale mellom Faderen og Sønnen.

*Gak hen, min kiere Søn, og liid
For dem, som indtil evig tiid
Min vrede skulde smage;*

*Den straf er grusom ud at staae,
Men verdens frelse staaer derpaa;
Vil du dig dem antage?*

*Ja, Fader! ja, af hiertens grund,
Leg paa, jeg vil det taale;
Lad komme kun den bitter stund,
Jeg drikker denne skaale.*

Vi blir her, for et øyeblikk, tatt ut av påskedramaet, og vi får et gløtt inn i hva som har skjedd lang tid på forhånd. Vi får se inn i det Guds råd som apostelen taler om i Ef 1:9 – om Guds «...frie råd, som han forut fattet hos seg selv», og som salmisten taler om i Salme 89 – om den pakt som Herren fra evighet har gjort med sin utvalgte tjener. Det er nettopp dette råd som danner fundamentet for dette forløsningsverket, og som ligger som en forutsetning for det drama vi videre blir vitne til – denne Guds evige pakt med Sønnen.

For likesom å binde det hele tettere sammen med påskedramaet, gir Brorson oss her også en hentydning til Jesu kamp i Getsemane. I Jesu munn legger han ordene: «Jeg drikker denne skaale», eller som vi synger i Landstads oversettelse: «Jeg dødens kalk vil drikke» (se Mat 26:39+42). Dette er en hentydning som Brorson selv setter inn, og som vi ikke finner igjen i Paul Gerhardts originaltekst.

Knust for våre misgjerninger

I det fjerde verset i Brorsons salme (vi finner ikke dette gjengitt i Sangboken) blir vi tatt med opp på Golgata,

G. van Honhorst

Jesus hos ypperstepresten.

der vi får se Jesus lide den død som vi skulle ha lidt, der vår Frelser får smake den vreden som vi skulle ha smakt. Her er det Gud selv som piner, og det er Gud selv som nagler ham til korset.

*Paa korsets træ du piinte ham
Med nagler og med spyde,
Hvor saae man da det offer-lam
Udi sit blod at flyde;
Hvor saae man da hans hierte slaae,
Hver aare som en bæk at gaae,
Hans rosen-kinder blegne!
O Lam! hvorledes skal jeg dig
For saa ret ubegribelig
En kierlighed begegne?*

Og midt i dette grufulle ser salmedikteren et hjerte som slår for synderen. Midt i det hele ser han en uutgrunnelig kjærlighet.

Videre i salmen gir salmedikteren en beskrivelse av hvilke virkninger denne overstrømmende kjærlighet har på ham sely, både her i verden og i forholdet til Herren. Den gir ham en sterk

lengsel etter å høre Herren til, slik at Herren kan være hans fred, hans frydesang, og hans store skatt. Den gir ham også en lengsel etter å følge etter i Herrens fotspor. Og den gir ham styrke i den striden han står i.

Jesu blod – mitt liv

De to siste versene i salmen er langt på vei en sammenfatning av det hele. Brorson gir først en beskrivelse av hva dette blodet, og dette forløsningsverk, har å si for hans liv her og nå. Det er naturlig å knytte det vitnesbyrdet som Brorson her gir til apostelens ord i Gal 2:20: «Det liv jeg nå lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn, han som elsket meg og gav seg selv for meg».

*Mit liv det er i Jesu blod
Trods alle dødens pile,
Gaaer hele verden mig imod
Jeg deri har min hvile;
Det lindrer alle siele-saar,
Forfrisker modet, naar jeg gaaer
Beklemt med svare tanker,
Naar mange plagers hvirvel-vind
Forvirre vil mit bange sind,
Da er hans blod mit anker.*

Det ser ut til at Brorson her går ut over den salmen han oversetter, og legger til et vers der han gir oss sitt eget vitnesbyrd. Sett på bakgrunn av Brorsons egne erfaringer gir dette også en særlig tyngde i det som sies. Nettopp det året som Brorson ga ut denne salmen, fikk han sammen med sin hustru Cathrine oppleve at deres eldste sønn, Nicolai, ble sinnsyk. Han var da

om lag ti år gammel. Hans Adolph hadde hatt et særlig nært og fortrolig forhold til Nicolai, og mange var de samtalene som far og sønn hadde fått ha sammen om Guds skaperverk, og om Guds forunderlige kjærlighet og frelse. Men nå ble de tvunget til å stenge Nicolai inne på et rom på loftet, for at han ikke skulle skade seg selv og de andre barna. Midt i denne situasjonen kan Brorson vitne om at han i Jesu blod finner hvile, om så hele verden går imot ham. Og det er ikke noen menneskelige egenskaper eller fortrinn som gir ham et slikt mot. Nei, det kommer av at han er viss på at han har sitt liv i Jesus – og i hans blod.

Jesu blod – min rettferdighet

I det siste verset får vi se hva dette blodet, og den forløsningen som Herren med dette har tilveiebrakt, betyr for ham når han engang skal gå ut av denne verden. Ja, dette skal være hans «purpur». Likesom det purpurfargede Jesu blod er utgytt til hans forløsning, skal han få stå kledd i denne skjønne purpurdrakt når han skal tre frem for sin Gud, ja, få stå som Jesu brud i det himmelske hjem.

*Hans blod mit purpur være skal,
Naar jeg engang maa træde
Af denne verdens jammerdal
Til evig fryd og glæde;
Min krone i Guds himmel-sal,
Naar jeg som solen skinne skal;
Alt hva mig skenket bliver,
Den dag jeg skal for thronen gaae,
Og bruud ved Jesu side staae,
Det alt hans blod mig giver.*

Jesus – Livets brød

Av Asbjørn Fossli

Guds barn knurret i ørkenen

«Den femtende dagen i den andre måneden etter at de var dratt ut av landet Egypt, kom hele Israels barns menighet til ørkenen Sin, som ligger mellom Elim og Sinai. Og hele Israels barns menighet knurret mot Moses og Aron i ørkenen. (...) Å, om vi bare hadde fått dø for Herrens hånd i landet Egypt da vi satt ved kjøttgrytene, og da vi åt brød til vi var mette!» (2Mos 16:1-3)

Israelsfolket hadde vendt seg til Herren i sin nød over trelddommen i Egypt. Herren hadde tatt seg av dem og ført dem ut. Men nå ville de tilbake.

Ørkenen var ikke noe godt sted å være. Men Herren ville sørge for dem der. De skulle få brød fra himmelen.

Manna fra himmelen

Da folket så brødet, kan vi lese at de sa til hverandre: «Hva er det? – for de visste ikke hva det var. Da sa Moses: Det er det brød Herren har gitt dere å ete» (v 15).

Herrens veier og Herrens ord er sannelig ukjent og uforståelig for oss mennesker. I Lukas 24:27 står det at Jesus «begynte fra Moses og fra alle profetene og utla for dem i alle Skriftene det som er skrevet om ham». GT handler dypest sett om Jesus og frelsen i ham.

Slik er det også med mannaen. I Johannesevangeliet legger Jesus dette

ut for folket: «Jeg er livets brød. Deres fedre åt manna i ørkenen og døde. Dette er brødet som kommer ned fra himmelen, for at en skal ete av det og ikke dø» (Joh 6:48-50).

Levende brød til evig liv

Vi ser altså at mannaen Israelsfolket spiste, bare var et forbilde på Jesus. Mannaen i ørkenen gav legemlig liv, men Jesus kom for å gi åndelig liv. Mannaen var for dette liv, Jesus er for det evige: «Jeg er det levende brød som er kommet ned fra himmelen. Om noen eter av dette brød, skal han leve i evighet. Og det brød som jeg vil gi, er mitt kjød, som jeg vil gi for verdens liv» (Joh 6:51).

Jesus ga seg selv for at verden skulle ha liv. Vi var under Guds forbannelse og vrede etter syndefallet. Profeten Jesaja sier at «vi fór alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei» (Jes 53:6). Vi gikk våre egne veier. Vi var ikke en gang i stand til å søke Gud på den rette måten. «Men Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham».

Jesus måtte gi sitt liv, for å gi oss liv. «Uten at blod blir utgytt, blir ikke synd tilgitt» (Heb 9:22). Ja, Jesus måtte i sannhet dø. Ellers måtte vi dø og gå evig fortapt under Guds brennende vrede. «Dere er dyrt kjøpt», sier Paulus i 1. Korinterbrev. Vi er kjøpt med hellig blod. →

Gud ser til hjertet

Hvis vi skulle betale vår syndegjeld selv, ville vi aldri bli ferdige. Vi ville ikke engang få begynt. Gjelden ville bare øke og øke. For Gud krever at vi skal være fullkomne, likesom han er fullkommen. Det holder ikke med gode forsetter og gjerninger, som i menneskelig målestokk er gode, for Gud ser til hjertet. Gjør vi det gode fordi vi er gode? Eller vil vi rettferdiggjøre oss selv overfor Gud og mennesker? Jesus sier at på frukten skal treet kjennes. Slik er det også med oss mennesker. Vi er onde, derfor er våre tanker, ord og gjerninger onde.

Bare Jesus er fullkommen

Slik er det ikke med Jesus. Han er fullkomment hellig og ren. Så fullkommen at Gud kunne vitne og si om ham både etter at han var blitt døpt, og på forklarelsens berg: «Dette er min Sønn, den elskede! I ham har jeg velbehag» (Mat 17:5). Det er vår redning.

Sin lyst i menneskenes barn

I Ordspråkene 8:31 står det at Jesus hadde sin lyst i menneskenes barn. Tenk det: Jesus har sin lyst i deg og meg. Selv ikke vår synd kan stoppe Jesu kjærlighet til oss mennesker. «For mens vi ennå var skrøpelige, døde Kristus til fastsatt tid for ugudelige. For knapt nok vil noen gå i døden for en rettferdig – skjønt for en som er god, kunne kanskje noen ta på seg å dø. Men Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere» (Rom 5:6-8).

Slik er Guds kjærlighet. Den har ikke sin grunn i vår fortjeneste. Den har sin grunn i ham selv. Gud er kjærlighet, derfor elsker han. Og denne kjærligheten kan han utøse på grunn av Jesu fullkomne liv og forsoningsverk. «Og han er en soning for våre synder, og det ikke bare for våre, men også for hele verdens» (1Joh 2:2).

Dobbel betaling

Jesus tok all verdens synd med seg opp på korset, selv den verste synd vi kan tenke oss. Vi leste at han døde til fastsatt tid for ugudelige. Det var altså nøye planlagt i himmelen at Jesus skulle dø for dem som hadde vendt Gud ryggen. Han døde for all verdens synd. I begynnelsen av Jesaja 40 står det at «vi av Herrens hånd har fått dobbelt for alle våre synder». Så det er ikke slik at Herren kanskje kan tilgi oss, eller at vår synd ble nesten sonet. Nei, Jesus betalte dobbelt.

Jesu fullkomne liv og soning for våre synder er det brød Herren har gitt oss å livnære oss av. Vi skal leve ved det som han har gjort. «Gud har gitt oss evig liv, og dette liv er i hans Sønn. Den som har Sønnen, har livet. Den som ikke har Guds Sønn, har ikke livet» (1Joh 5:11-12).

Hensikten er å føre deg til Jesus

GT taler om Jesus, og Johannes sier at Jesus er Ordet, kommet i kjød. Jesus er oppfyllelsen av Guds ord. I Jesus ser vi både Guds vrede over synden og Guds kjærlighet til oss syndige

*Jesus bryter brødet for
Emmaus-vandrerne.*

mennesker, en kjærlighet som ikke kan tolkes med ord. Guds ord har egentlig ett eneste formål: Å føre oss til Jesus.

Og da blir det sant, som Moses sier om årsaken til at folket fikk manna av Herren: «Han (Herren) ydmyket deg og lot deg hungrig, han gav deg manna å ete, en mat som verken du eller dine fedre kjente, fordi han ville la deg vite at mennesket ikke lever av brød alene, men at mennesket lever av hvert ord som går ut av Herrens munn» (5Mos 8:3).

I Guds ord åpenbares veien til himmelen.

Advarsel mot å vende seg bort

I 4. Mosebok får vi en kraftig advarsel om hva som skjer hvis vi forakter Herrens ord: «De talte mot Gud og mot Moses og sa: Hvorfor har dere ført oss opp fra Egypt, så vi må dø her i ørkenen? For her er verken brød eller vann, og vi er inderlig lei denne usle maten! Da sendte Herren seraf-slanger inn blant folket. De bet folket, og mye folk av Israel døde» (21:5-6).

Guds ord er det brød vi har fått for å livnære oss med. Guds ord er ånd og liv. Når vi vender oss bort fra Ordet, vender vi oss også bort fra livet. Slik var det for jødene under ørkenvandringen, og slik er det for oss i dag. Når vi slutter å gi akt på hva Guds ord sier, kommer slangegiften og døden inn i våre liv.

Ta din tilflukt til Jesus!

Først da folket så følgene av sin synd, så de hva de hadde gjort. De beklente sin synd, og Moses ba for folket. «Da sa Herren til Moses: Lag deg en seraf-slange og sett den på en stang. Så skal hver den som er bitt og ser på den, få leve» (21:8). Moses gjorde det, «og når en slange hadde bitt noen og han så på kobberslangen, ble han i live» (21:9b).

Det ble redningen for dem. De tok sin tilflukt til Guds ord, så på kobberslangen, og ble i live. På samme måte skal vi, midt i all vår nød og elendighet, få ta vår tilflukt til Jesus og hans fullbrakte frelsesverk. L&E

Herren bøyde Jakob

3. bibeltime ved Ingar Gangås

1. Mosebok 28:10-21; 32:22-31

Jakob hadde lyktes i å lure til seg førstefødselsretten fra sin bror, Esau, og han hadde ved hjelp av løgn fått en del av velsignelsen fra sin far. Men det er ikke det samme som å stå under *Guds* velsignelse. Både Abraham og Isak hadde fått velsignelsen fra Gud (1Mos 22.17-18; 26:3-5, 24). Det er forskjell på å *stjele* og å *få*. Jakob hadde ennå ikke fått hele velsignelsen som var blitt hans far og bestefar til del. Og det skulle gå mange år før han ble bøyd slik at *Herren* kunne gi ham den.

På flukt til Karan

Da Jakob la ut på reisen til Karan, var det først og fremst for å flykte fra sin tvillingbror, som hadde lagt ham for hat og ville drepe ham (27:41). Rebekka hadde overtalt hans far, slik at Jakob kunne reise til deres familie i Mesopotamia. Nå skulle han dit for å finne seg ei hustru (27:46-28:2). Tanken var at hans mor skulle kalle ham heim igjen da Esaus' vrede hadde lagt seg. Men Rebekka døde mens Jakob var borte. I alle fall står det ikke noe mer om henne, og hun blir ikke nevnt når han kommer tilbake. Det skulle gå 20 år før Jakob kom igjen (31:41). Isak var 137* år da sønnen reiste, og han levde til han ble 180 år, altså i 23 år etter sønnens hjemkomst.

(*Isak var 60 år eldre enn Jakob (25:26), og hans alder lar seg utlede av Ja-

kob og Josefs alder i Egypt (41:46-48; 45:6; 47:9).

Solen var gått ned

Solen var gått ned da Jakob gikk til ro første kvelden (28:11). Opplysningen om at solen var gått ned, synes også å ha den åndelige betydning at solen manglet i Jakobs liv. Dette antydes videre i 32:13, hvor det står at det var natt da han forberedte seg på å møte Esau igjen. Det var altså fortsatt natt over Jakobs liv etter alle disse årene. Og i 32:21-24 leser vi videre: «Så drog de i forveien med gaven, men selv ble han *denne natten* i leiren. Samme *natt* stod Jakob opp og tok sine to hustruer, de to trellkvinne og sine elleve sønner, og gikk over vadestedet ved Jabbok. Han tok og satte dem over elven, og førte også over alt det han eide. Jakob ble så alene tilbake. Da kom det en mann og kjempet med ham helt til *morgenen grydde*.» Han som før hadde kjempet i egen kraft, ble overvunnet: «I mors liv holdt han sin bror i hælen, og i sin mannskraft kjempet han med Gud. Han kjempet med engelen og vant, han gråt og bad om nåde» (Hos 12:4-5a).

Kalt av Herren

Den første natten på flukt fra «fars-huset» tilbrakte han i Betel (1Mos 28:19). Da hadde han gått mer enn seks mil i et bergland som senere tilfalt

Juda og Benjamin. Der hadde han en drøm om en stige hvor engler steg opp og steg ned. Stigen var reist på jorden, men toppen av den nådde opp til himmelen. Dette må være et bilde på Jesus, han som er stigen, eller veien, som fører til himmelen (Joh 1:52). I denne drømmen åpenbarte Gud seg som hans far Abrahams og Isaks Gud. Ligger det underforstått at han ikke var Jakobs personlige Gud? Fortsettelsen kan tyde på det. For da Jakob skulle gå videre neste dag, lovte han Gud at dersom han ville være med ham og vel-signe reisen hans, skulle Herren bli *hans* Gud (1Mos 28:20-21). Han sier i samme forbindelse: «Sannelig Herren er på dette sted, og jeg visste det ikke. Han ble grepet av frykt, og sa: Hvor *forferdelig* er ikke dette sted! Her er sannelig Guds hus, her er himmelens port» (28:16b-17). Det tyder på at han befant seg ved porten, men ennå ikke hadde kommet innenfor. Slik har mange det. De er vokst opp i en kristen heim, men mangler den levende tro. Det skulle bli mange og vonde år for Jakob (31:40-42) før han kom til «sannhets erkjennelse».

Vi merker oss at Herren etterjaget ham med sin nåde hele den tiden han var på flukt. Gud slipper ikke så fort den som har fått med seg en kristen arv fra heimen. Bønnebarn kan ikke glemme så lett denne påvirkning. Derfor er det ikke sjelden at de må gå langt ut i verden for å prøve å døyve sin samvittighet. De får ikke fred noen steder, og prøver på denne måten å holde kallet på avstand.

G. Flink

Jakob stjeler førstefødselsretten.

Glemte å spørre Gud om råd

Jakob ble ledet på rett vei, og kom frem til brønnen hvor hans slektninger brukte å vanne småfeet. Der møtte han Rakel. «Jakob fikk *se* Rakel, sin morbror, Labans datter» (29:10), og han kysset henne og brast i gråt (29:11). Han tenkte ikke på å spørre Herren om råd i et så viktig spørsmål. Han *så* med sine egne øyne, og falt for Rakel med én gang. Dette er en farlig vei å gå. Det skulle vise seg seinere at Gud styrte det slik at han først fikk hennes søster, Lea (29:16-20). Lea ble mor til Juda, og gjennom Juda stamme ble Jesus født. Og det var Lea som ble gravlagt sammen med Jakob i deres familiegravsted, Makpelahulen, sammen med Abraham og Sara, og Isak og Rebekka (49:30-33). Han ble også gift med Rakel, som ble mor til Josef og Benjamin. Når vi ser på alle bekymringene og vanskelighetene dette skapte for Jakob seinere i livet, er det mye som tyder på at han handlet overilet. Men

Gud vendte også dette til noe godt. Fortellingen om Josef viser oss det.

Handlet ikke som sine fedre

Jakobs handlemåte står på mange måter i kontrast til det som skjedde da Isak fikk Rebekka til hustru. Da hadde Abraham vandret for Herrens åsyn (24:40) og bedt om at reisen måtte lykkes. Så sendte han sin mest betrodde tjener, som sannsynligvis var Elieser fra Damaskus (15:2), for å finne en kone til Isak (24:2-10). Tjeneren ba, i likhet med sin herre, om at reisen måtte lykkes: «Å Herre, du som er min herre Abrahams Gud, jeg ber deg: La det lykkes for meg i dag, og vis din godhet mot min herre Abraham»! (24:12) Da han var blitt ledet til riktig sted, og fikk se Rebekka ved brønnen, så han på henne og undret seg, men «han forholdt seg taus for å vite om Herren hadde latt reisen lykkes eller ikke» (24:21). Det første

han gjorde da han skjønte at Gud hadde ledet ham, var å bøye seg i tilbedelse (24:26). «Lovet være Herren, min herre Abrahams Gud, som ikke har tatt sin miskunn og sin trofasthet fra min herre! Herren har ført meg på rett vei til min herres frender» (24:27). Det var viktig å være sikker på at dette var fra Gud. Derfor kunne han ikke forhaste seg. Da saken var avgjort, derimot, ville han skynde seg heim. Etter en natt hos dem, fortalte han dem allerede neste morgen at han ville dra heim igjen. «Opphold meg ikke! Nå har Herren latt min reise lykkes. La meg få ta av sted, så jeg kan komme hjem til min herre» (24:56).

Med Jakob var det motsatt: Han forhastet seg i valgets øyeblikk, men siden ble han boende lenge i fremmed land før han reiste heim igjen.

Gud velsignet – tross

Jakobs egne påfunn

I alle de årene som fulgte i tjeneste for Laban, viste det seg at Herren var med og velsignet Jakob. Han vant seg en stor flokk med buskap og ble meget rik. Men det måtte være med en viss bismak, for Jakob trikset og jukset for å få hjorden til å vokse (30:37-43). Laban og hans sønner kom til å hate ham på grunn av dette (31:1-2). Laban var forresten selv en luring som bedro Jakob flere ganger (31:7). Slik fikk Jakob igjen «med samme mynt».

Syndens lønn er døden

Det utviklet seg snart til en strid mellom Lea og Raket for å vinne

B. E. Murillo

Isak velsigner Jakob.

Jakobs gunst (29:30-30:24). Det kan se ut som Lea kjente Herren som JHVH, paktens (frelsens) Gud, for hun brukte for det meste navnet JHVH da hun påkalte ham. Rakel derimot omtalte Gud som Elohim, himmelens og jordens skaper. Det kan være at dette skal fortelle oss at det var forskjell på dem. Slik er det også i vår tid. Mange kan tale om Gud, men det er få som våger å nevne Jesu navn. Men også Rakel ba til Herren (JHVH) i sin nød da hun var barnløs, før hun fikk Josef (30:22-24). Vi skal ikke legge for mye i dette, men vi hører at det var Rakel som stjal med seg sin fars husguder (31:19). Dette ble årsak til at hun måtte dø (31:32), for Jakob, som ikke visste at hun hadde gjort dette, sa til Laban at hvis noen hadde stjålet husguden, skulle vedkommende dø. Og slik gikk det da hun fødte Benjamin i Rama utenfor Betlehem. Hun hadde en hård fødsel. «Og det skjedde idet hennes sjel drog bort – for hun *måtte* dø – da kalte hun ham Benoni (min smertes sønn). Men hans far kalte ham Benjamin (lykkens sønn)» (35:18).

Jakob ydmyket seg noe

Da de ennå var i Mesopotamia, bestemte Jakob seg for å overliste Laban ved å rømme (31:20). Det ble ingen god og verdig avskjed, men det var ikke ulikt Jakob å gjøre det slik. Han hadde alltid vært vant til å fare med list. Dagen nærmet seg da han måtte møte sin bror og gjøre opp med ham. Og snart skulle det bli et møte med den levende Gud. Redd for hva som kom

til å hende, bega han seg på heimvei. Gud viste sin godhet ved å sende en englehær i møte med ham (32:1-2). Det var som om Gud ville vise ham på forhånd, før den store kampen startet, at han lovet å være med ham.

Da fikk han høre at Esau kom imot ham med fire hundre mann (32:6). Han visste ikke da at årsaken til dette var at Esau hadde vært på krigsferd. Skjelvende ydmyket Jakob seg noe for Herren og bad om hjelp, i det han føyde til at han var uverdigg til all den miskunnhet og trofasthet Gud hadde vist ham (32:9-11). Når mennesket blir redd, begynner det å rope til Herren.

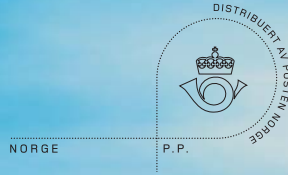
Full kapitulasjon

Men Gud er ikke fornøyd verken med en overenskomst som det Jakob foreslo da han hadde hatt sin drøm ved Betel (28:21), eller en ydmykelse som den han viste da han var redd. Gud krever en hel og full kapitulasjon. Ved Jabbok skjedde dette. Da måtte Jakob på kne, for nå var han virkelig kommet i klemme. Overmakten ble for stor, og han måtte innrømme at han var Jakob, som aldri hadde vært til å stole på.

Soloppgang med nytt liv

«Og *solen rant* nettopp som han var kommet forbi Pnuel, men han haltet på sin hofte» (32:31). Han var blitt et nytt menneske, men var merket etter kampen. Han var blitt halt. Hyrdestaven ble hans «kjepp og stav» (Sal 23:4), som han nå måtte «støtte seg på» av hele sin tyngde.

(Forts. med Josef i neste nr.)

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Sorgen och glädjen

Av Carl Olof Rosenius

*I sorgen glädje,
i glädjen sorg,
i Kristus glad,
men i mig bedrövad.
I Kristus härlig
som kung i borg,
i mig eländig,
på allt berövad.
I Kristus salighet,
fröjd och frid,
i mig anfäktning
och synd och strid.
Så blandas glädjen
med sorg och jämmer.
Min Gud mig gläder,
min synd mig klämmer.*

*I sorgen glädje,
i glädjen sorg,
i mig bedrövad,
i Kristus salig.
Mitt hjärta liknar
ett marknadstorg,
där känslor vimla
i mängd otalig:
Av Adam synder
och uselhet.
Av Kristus evig
rättferdighet.
Och stor är synden
och uselheten,
men större är dock
rättferdigheten.*